

Διεθνής Διαφάνεια - Ελλάς

public issue

Εθνική Έρευνα
για τη Διαφθορά στην Ελλάδα

2007-2009

Μάρτιος 2010

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΦΘΕΙΑΣ

για την ποσοτική και ποιοτική αποτίμηση του φαινομένου της διαφθοράς σε παγκόσμιο επίπεδο

Δείκτης Αντιλήψεων για τη Διαφθορά CPI - Corruption Perceptions Index

Βασίζεται σε έρευνες ειδικού πληθυσμού.

Καταγράφει τις εκτιμήσεις του επιχειρηματικού κόσμου και ειδικών αναλυτών. Το 2009, κάλυψε 180 χώρες.

Είναι ένας σύνθετος δείκτης, ο οποίος προκύπτει από συνδυασμό ερευνών. Για να περιληφθεί μια χώρα στο δείκτη, πρέπει να διατίθενται τουλάχιστον τρεις έρευνες για αυτήν.

Παγκόσμιο Βαρόμετρο για τη Διαφθορά GCB – Global Corruption Barometer

Έρευνα κοινής γνώμης, που διεξάγεται από το 2003. Το 2009, κάλυψε 69 χώρες.

Διερευνά, κυρίως, τις αντιλήψεις της κοινής γνώμης, σχετικά με τη διαφθορά.

Παρέχει γενικές ενδείξεις για την έκταση του φαινομένου.

Δείκτης Χρηματισμού BPI - Bribe Payers Index

Βασίζεται σε έρευνες ειδικού πληθυσμού. Το 2008, κάλυψε 26 χώρες.

Κατάταξη των 22 μεγαλύτερων εξαγωγικών χωρών, με βάση την τάση πολυεθνικών επιχειρήσεων των εν λόγω χωρών, να δωροδοκούν κρατικούς αξιωματούχους, όταν δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό.

Πραγματοποιείται μεταξύ ανώτατων στελεχών επιχειρήσεων, επιμελητηρίων, τραπεζών των χωρών υποδοχής και αφορά τη δραστηριότητα των πολυεθνικών, στη χώρα τους.

- Στην Ελλάδα το 2009 πραγματοποιήθηκε σε μέγεθος δείγματος 500 ατόμων
- Για λόγους συγκρισιμότητας σε διεθνές επίπεδο, παρέχει στοιχεία μόνο για ορισμένους προ-επιλεγμένους τομείς του Δημοσίου
- Δίνει έμφαση στις υποκειμενικές αντιλήψεις και παραστάσεις

Εθνική Έρευνα για τη Διαφθορά στην Ελλάδα,
2007-2009

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ -1

1. Η «Εθνική Έρευνα για τη Διαφθορά στην Ελλάδα» αποτελεί ερευνητική **πρωτοβουλία του ελληνικού τμήματος** της Διεθνούς Διαφάνειας
2. Έχει **συμπληρωματικό χαρακτήρα** και υποβοηθά την αποτύπωση των ιδιαιτεροτήτων του φαινομένου, στη χώρα μας
3. Δίνει έμφαση στα **πραγματολογικά δεδομένα** του προβλήματος και λιγότερο στις κοινωνικές αντιλήψεις
4. Βασίζεται σε εξαιρετικά **μεγάλο δείγμα**, που επιτρέπει τη λεπτομερέστερη καταγραφή του φαινομένου
5. Παρέχει πληροφορίες, όχι μόνο στο ατομικό επίπεδο του ερωτώμενου, αλλά και στο επίπεδο του **νοικοκυριού** του

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ -2

6. Καλύπτει το **σύνολο της χώρας**, δηλαδή εκτός από τις αστικές περιοχές, περιλαμβάνει και τις ημιαστικές και τις αγροτικές. Κατά συνέπεια, είναι αντιπροσωπευτική του συνολικού πληθυσμού
7. Λόγω του διευρυμένου δείγματος και της καινοτομικής μεθοδολογίας, που ακολουθήθηκε (αυθόρμητες αναφορές), καταγράφει **το σύνολο των φορέων** του δημοσίου τομέα, στους οποίους παρουσιάζεται το φαινόμενο
8. Παρέχει αναλυτικές πληροφορίες για τα **χρηματικά ποσά**
9. Καλύπτει, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, και το χώρο του **ιδιωτικού τομέα**

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η «Εθνική Έρευνα για τη Διαφθορά στην Ελλάδα» μετράει:

- Την **έκταση** του φαινομένου
- Το **χρόνο** που συνέβη το περιστατικό
- Το **χώρο** (υπηρεσία/επιχείρηση)
- Την **υπόθεση** που αφορά
- Το χρηματικό **ποσό** που ζητήθηκε

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Έρευνα επιτρέπει:

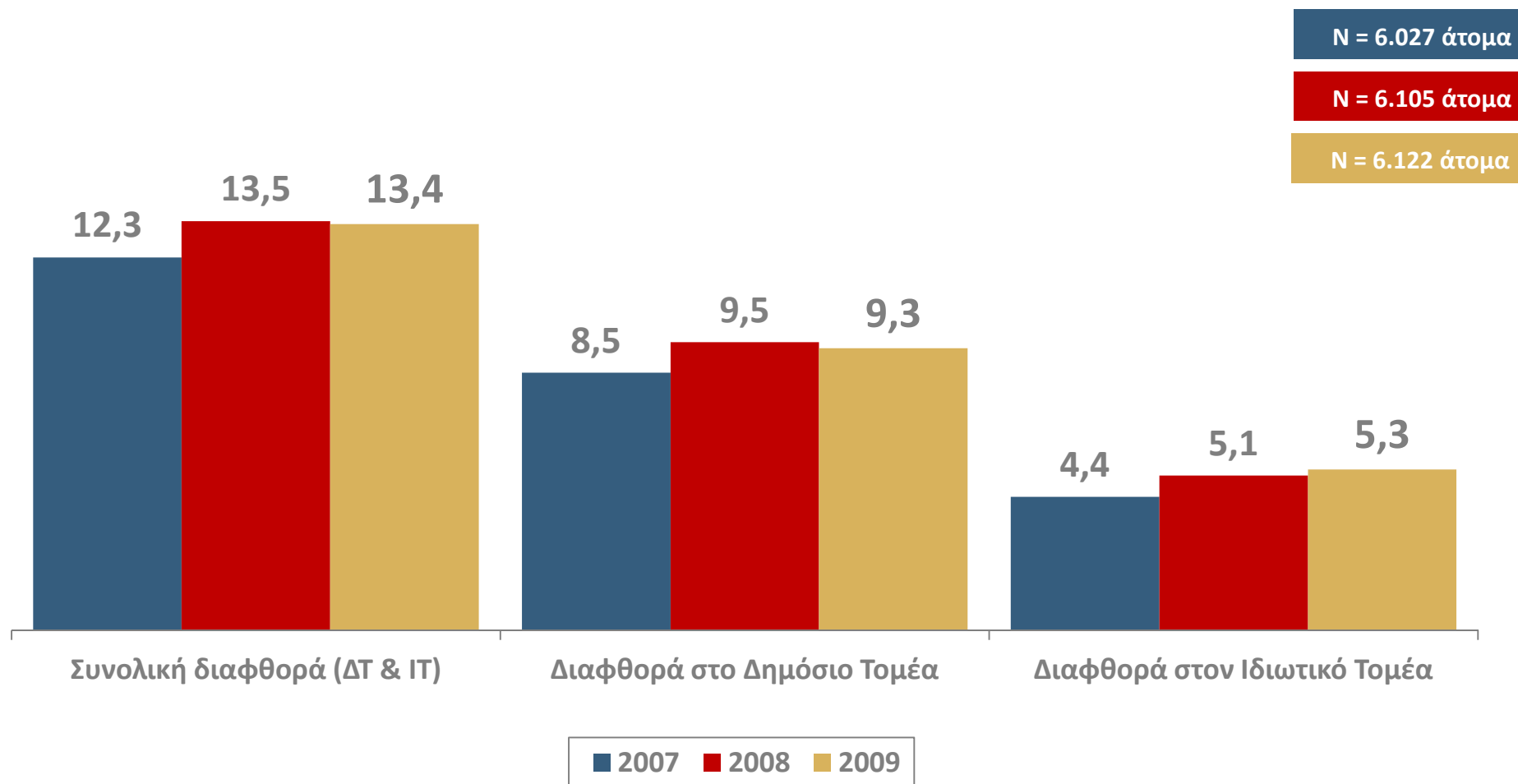
1. Την ποσοτική εκτίμηση για **το μέγεθος** της κοινωνικής διαφθοράς, που πλήττει, σήμερα στη χώρα, τους πολίτες και τα νοικοκυριά
2. Την αναλυτική χαρτογράφηση και τον εντοπισμό των κοινωνικών χώρων της διαφθοράς, το **«χάρτη της διαφθοράς»**, τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα – Πληροφορία, εξαιρετικά χρήσιμη για την καταπολέμησή της
3. Την καταγραφή του αναλυτικού **«τιμοκαταλόγου της διαφθοράς»**, δηλαδή το κοινωνικά παγιωμένο, ανά υπηρεσία, ύψος του μέσου χρηματικού ποσού, που ζητείται για την παράνομη συναλλαγή

Η έκταση της συνολικής διαφθοράς Σύγκριση Δημοσίου & Ιδιωτικού Τομέα

Η ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ, 2007 - 2009

Ποσοστό (%) των νοικοκυριών που αναφέρουν περιστατικά διαφθοράς

Βάση: Σύνολο δείγματος

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ, 2009

Προβολή στον πληθυσμό των νοικοκυριών της χώρας (2001: 3.664.392 νοικοκυριά)
& στο συνολικό πληθυσμό 18 ετών και άνω (2001: 8.942.981 άτομα)*

			95% Διάστημα εμπιστοσύνης	
	Προβολή στον αντίστοιχο πληθυσμό	Τυπικό σφάλμα	Κάτω φράγμα	Άνω φράγμα
Αριθμός νοικοκυριών	340.788	0,7	314.129	367.448
Αριθμός πολιτών	599.180	0,6	543.169	655.190

* Αναθεωρηθείσα εκτίμηση ΕΣΥΕ για το 2009 (Ερευνα Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού - Γ' Τρίμηνο 2009)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ, 2009

Προβολή στον πληθυσμό των νοικοκυριών της χώρας (2001: 3.664.392 νοικοκυριά)
& στο συνολικό πληθυσμό 18 ετών και άνω (2001: 8.942.981 άτομα)*

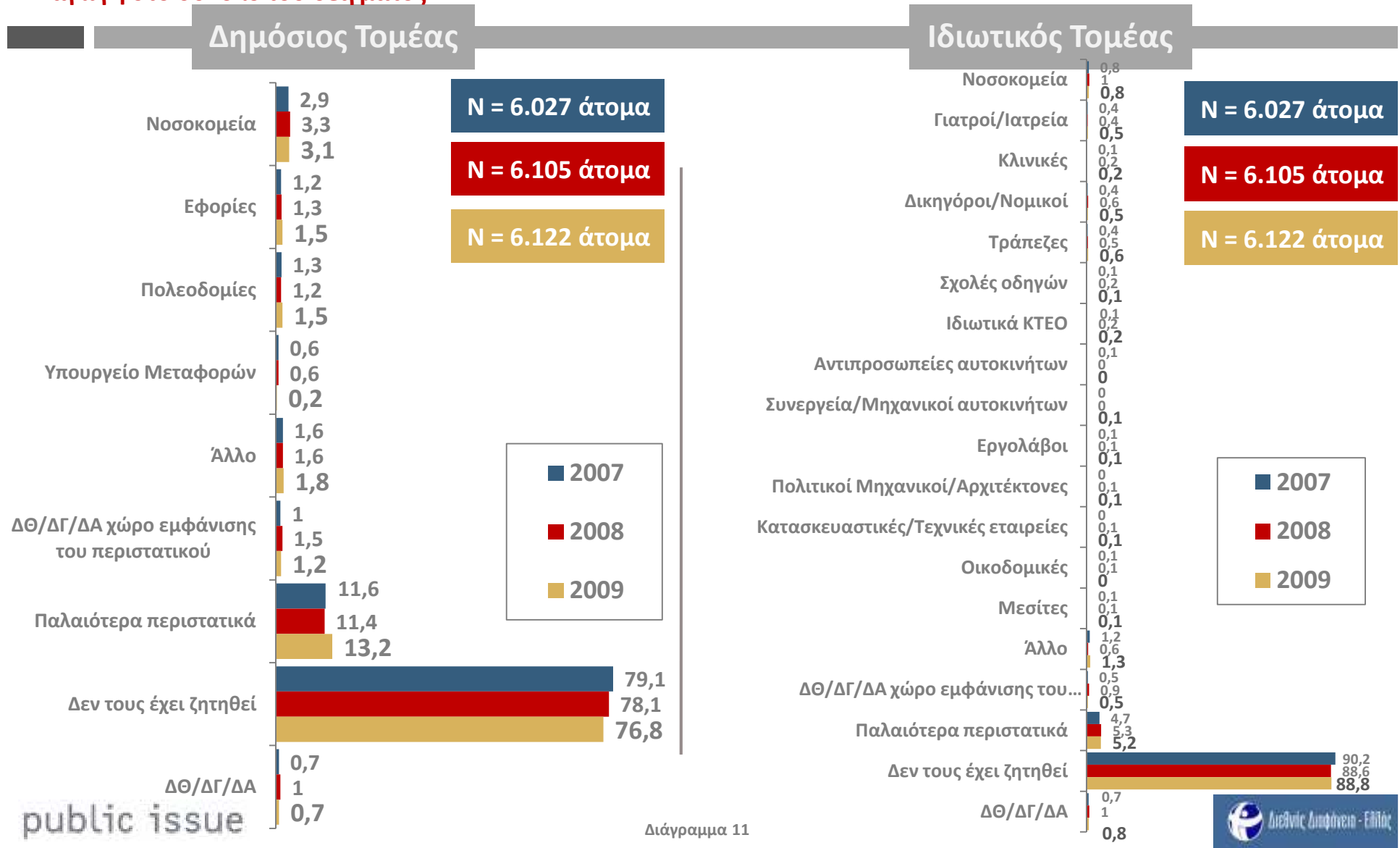
			95% Διάστημα εμπιστοσύνης	
	Προβολή στον αντίστοιχο πληθυσμό	Τυπικό σφάλμα	Κάτω φράγμα	Άνω φράγμα
Αριθμός νοικοκυριών	194.213	0,6	173.648	214.778
Αριθμός πολιτών	357.719	0,5	313.820	401.619

* Αναθεωρηθείσα εκτίμηση ΕΣΥΕ για το 2009 (Ερευνα Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού - Γ' Τρίμηνο 2009)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ, 2007 - 2009

Μήπως θυμάστε σε ποια υπηρεσία/σε τι είδους εταιρεία/επιχείρηση/επάγγελμα, ή κλάδο επιχειρήσεων συνέβη αυτό; (Αυθόρμητες απαντήσεις)

Αναγωγή στο σύνολο του δείγματος

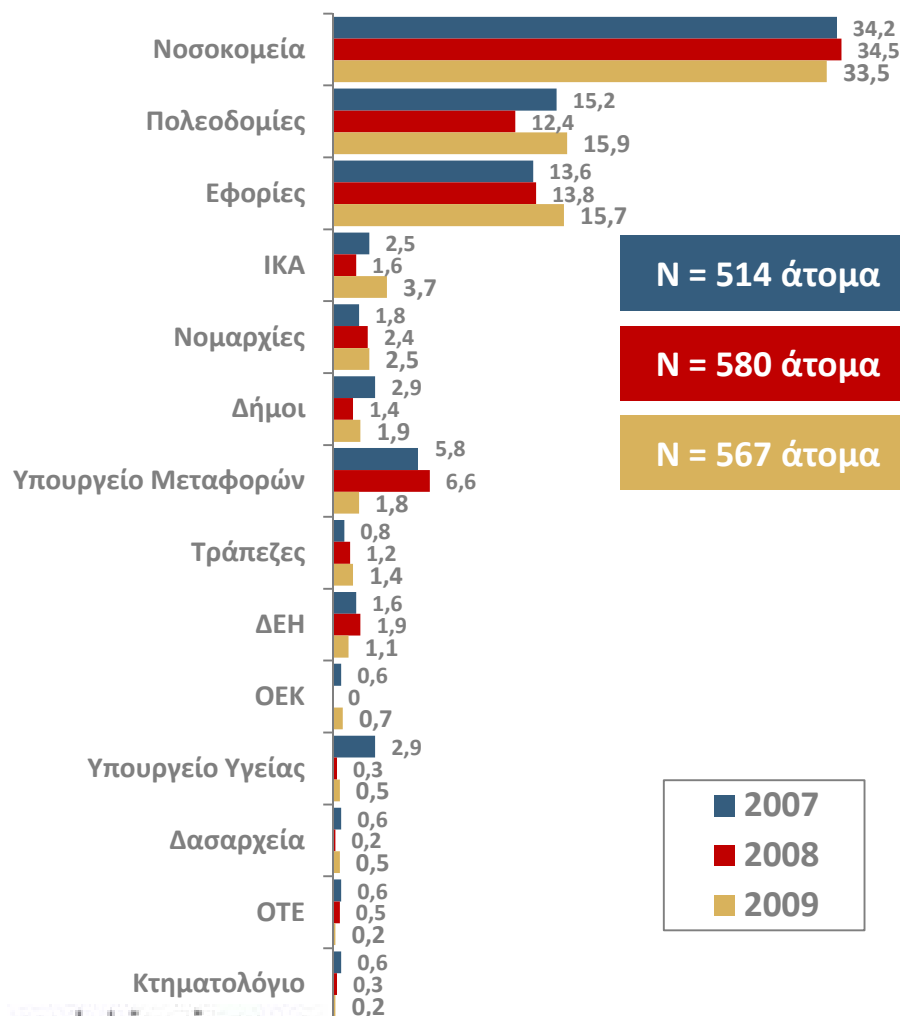

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ, 2007 - 2009

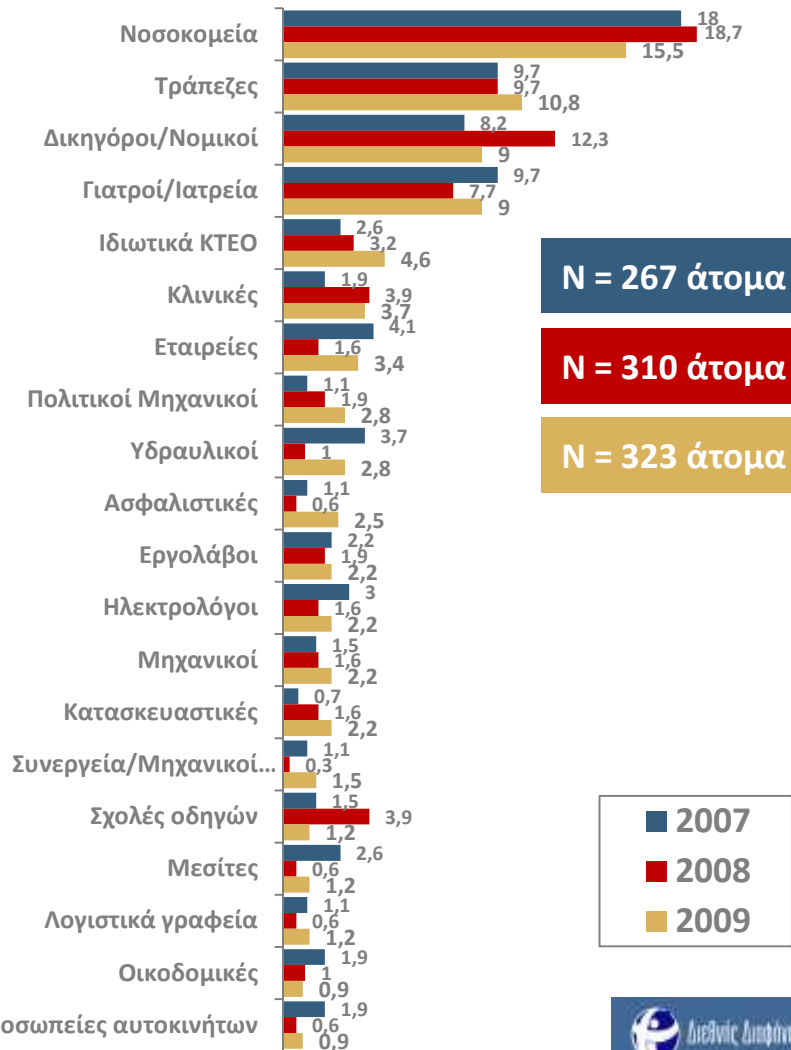
Μήπως θυμάστε σε ποια υπηρεσία / σε τι είδους εταιρεία/επιχείρηση/επάγγελμα, ή κλάδο επιχειρήσεων συνέβη αυτό; (Αυθόρμητες απαντήσεις)

Βάση: Απαντούν **μόνον όσοι τους έχουν ζητηθεί χρήματα**, εκτός από τα νόμιμα, για να προχωρήσει πιο γρήγορα, ή να τακτοποιηθεί μια υπόθεσή τους, τον τελευταίο χρόνο

Δημόσιος Τομέας

Ιδιωτικός Τομέας

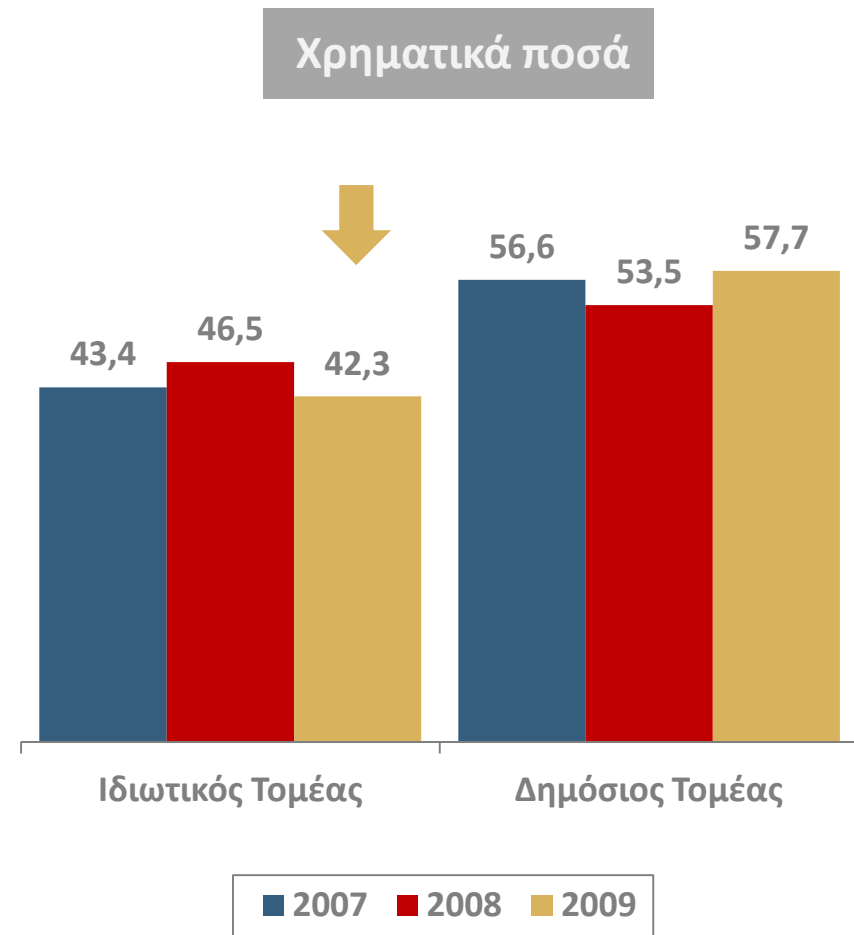
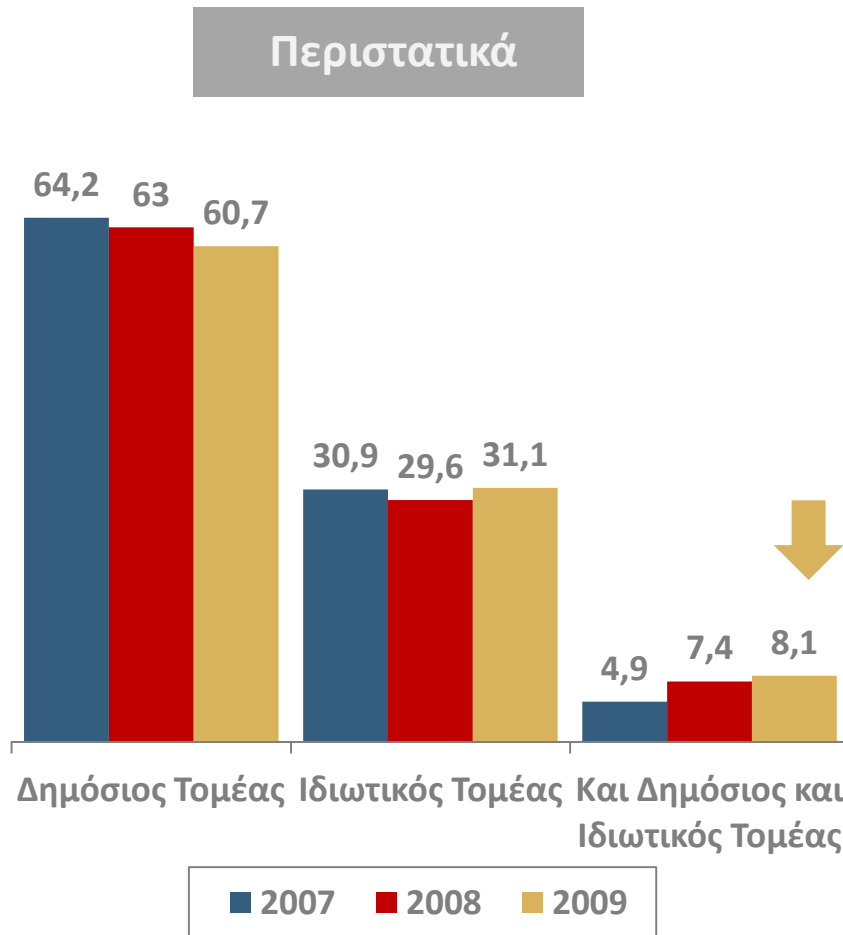

ΖΗΤΗΘΕΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ (ΣΕ ΕΥΡΩ), ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 2007 - 2009

Βάση: Όσοι αναφέρουν χρηματικό ποσό

	Μέσος όρος χρηματικού ποσού			Μεταβολή 2008 - 2009	
	2007 (N=271)	2008 (N=320)	2009 (N=318)	Σε Ευρώ	Ποσοστό %
Δημόσιος Τομέας	1.313€	1.374€	1.355€	-19€	-1,4%
	Μέσος όρος χρηματικού ποσού			Μεταβολή 2008 - 2009	
	2007 (N=151)	2008 (N=162)	2009 (N=189)	Σε Ευρώ	Ποσοστό %
Ιδιωτικός Τομέας	1.554€	1.575€	1.671€	96€	6,1%

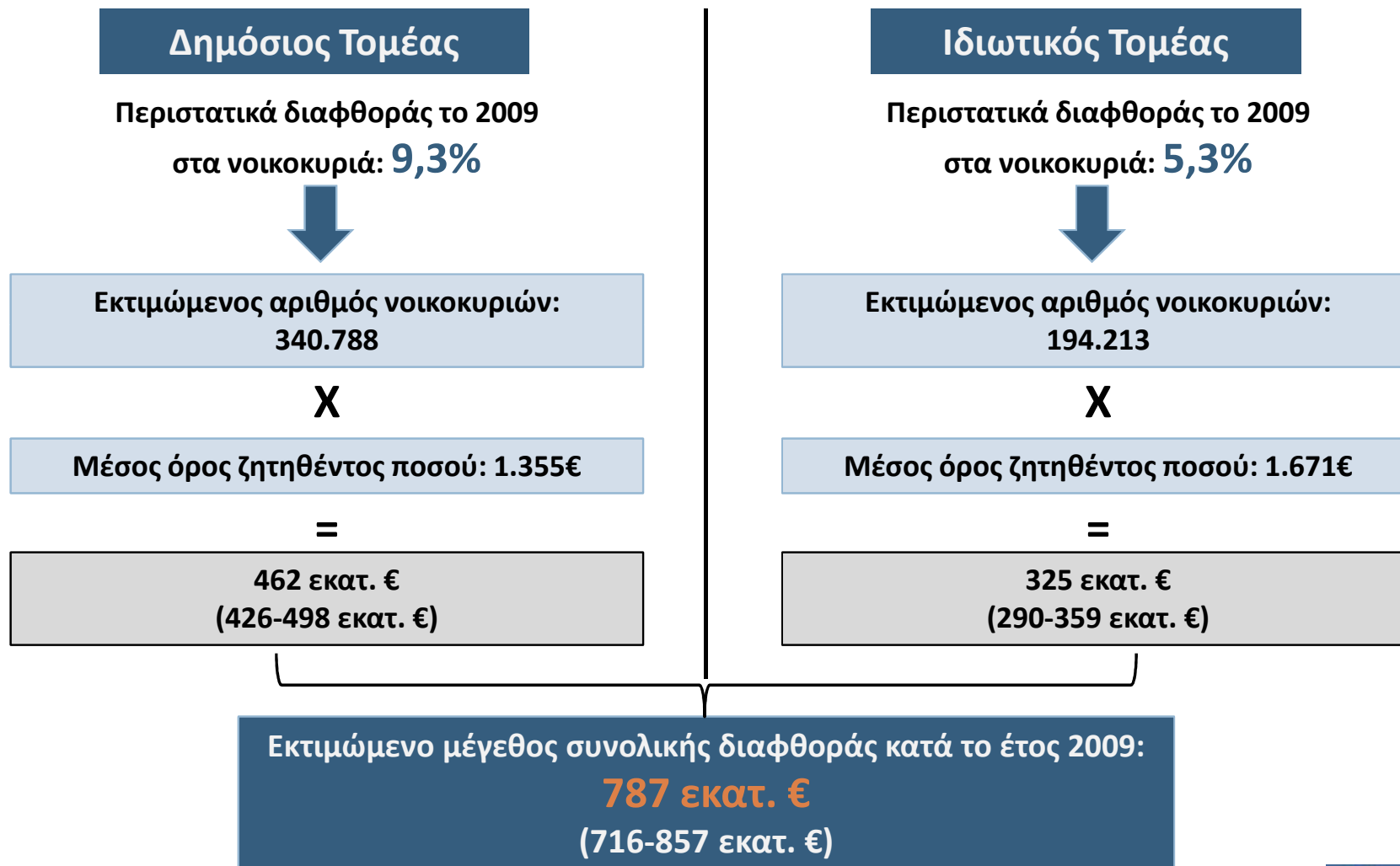
ΣΥΝΘΕΣΗ (%) ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ & ΖΗΤΗΘΕΝΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ, ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ, 2007 - 2009

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009 (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

Υπολογισμός με βάση τα αποτελέσματα της «Εθνικής Έρευνας για τη Διαφθορά στην Ελλάδα» και την απογραφή πληθυσμού του 2001*

* Αναθεωρηθείσα εκτίμηση ΕΣΥΕ για το 2009 (Έρευνα Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού - Γ' Τρίμηνο 2009)

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2007 - 2009 (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

Υπολογισμός με βάση τα αποτελέσματα της «*Εθνικής Έρευνας για τη Διαφθορά στην Ελλάδα*» και την απογραφή πληθυσμού του 2001*

* Αναθεωρηθείσα εκτίμηση ΕΣΥΕ για το 2009 (Έρευνα Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού - Γ' Τρίμηνο 2009)

Εκτιμώμενο μέγεθος συνολικής διαφθοράς κατά το έτος 2007:

639 εκατ. €
(577-700 εκατ. €)

Εκτιμώμενο μέγεθος συνολικής διαφθοράς κατά το έτος 2008:

748 εκατ. €
(681-815 εκατ. €)

Εκτιμώμενο μέγεθος συνολικής διαφθοράς κατά το έτος 2009:

787 εκατ. €
(716-857 εκατ. €)

Μεταβολή 2008 - 2009:

+39 εκατ. €

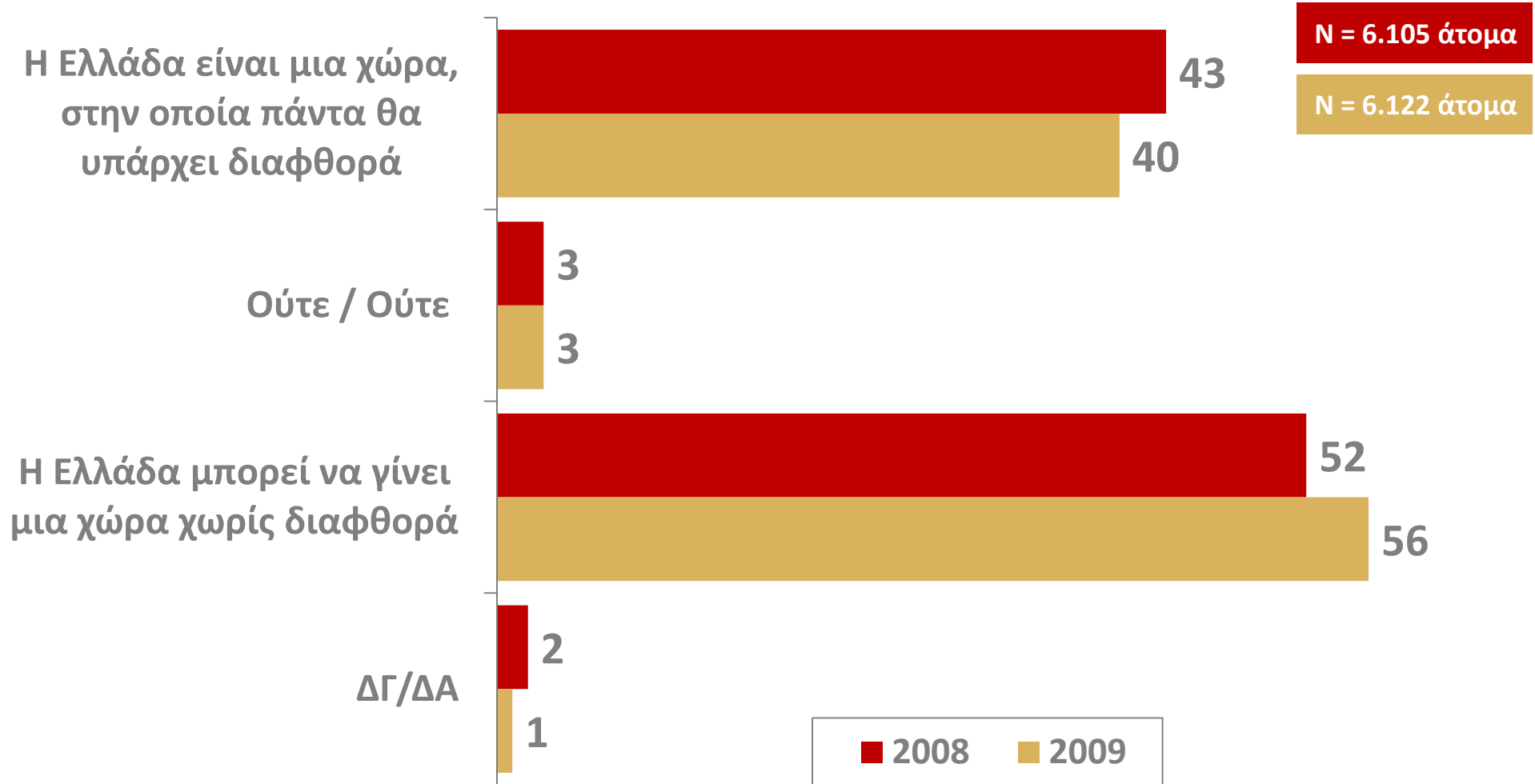
Κλίμακες μέτρησης στάσεων και αντιλήψεων απέναντι στο φαινόμενο της διαφθοράς

ΓΝΩΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2008-2009

Με ποια από τις παρακάτω απόψεις συμφωνείτε περισσότερο;

A) «Η Ελλάδα είναι μια χώρα, στην οποία πάντα θα υπάρχει διαφθορά»

B) «Η Ελλάδα μπορεί να γίνει μια χώρα χωρίς διαφθορά»

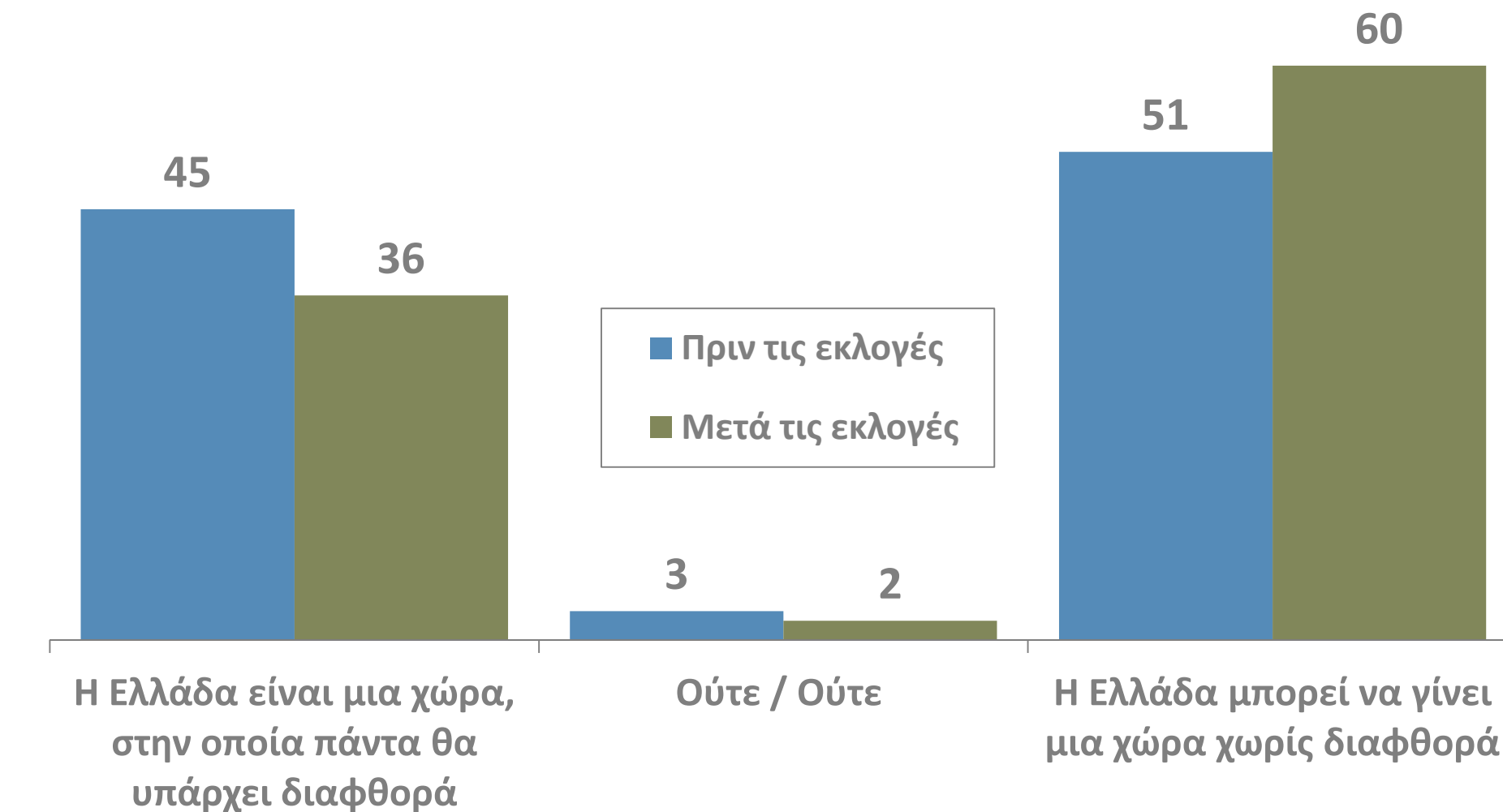
ΓΝΩΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΤΗΣ 4^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

Με ποια από τις παρακάτω απόψεις συμφωνείτε περισσότερο;

A) «Η Ελλάδα είναι μια χώρα, στην οποία πάντα θα υπάρχει διαφθορά»

B) «Η Ελλάδα μπορεί να γίνει μια χώρα χωρίς διαφθορά»

Πριν και μετά τις εκλογές

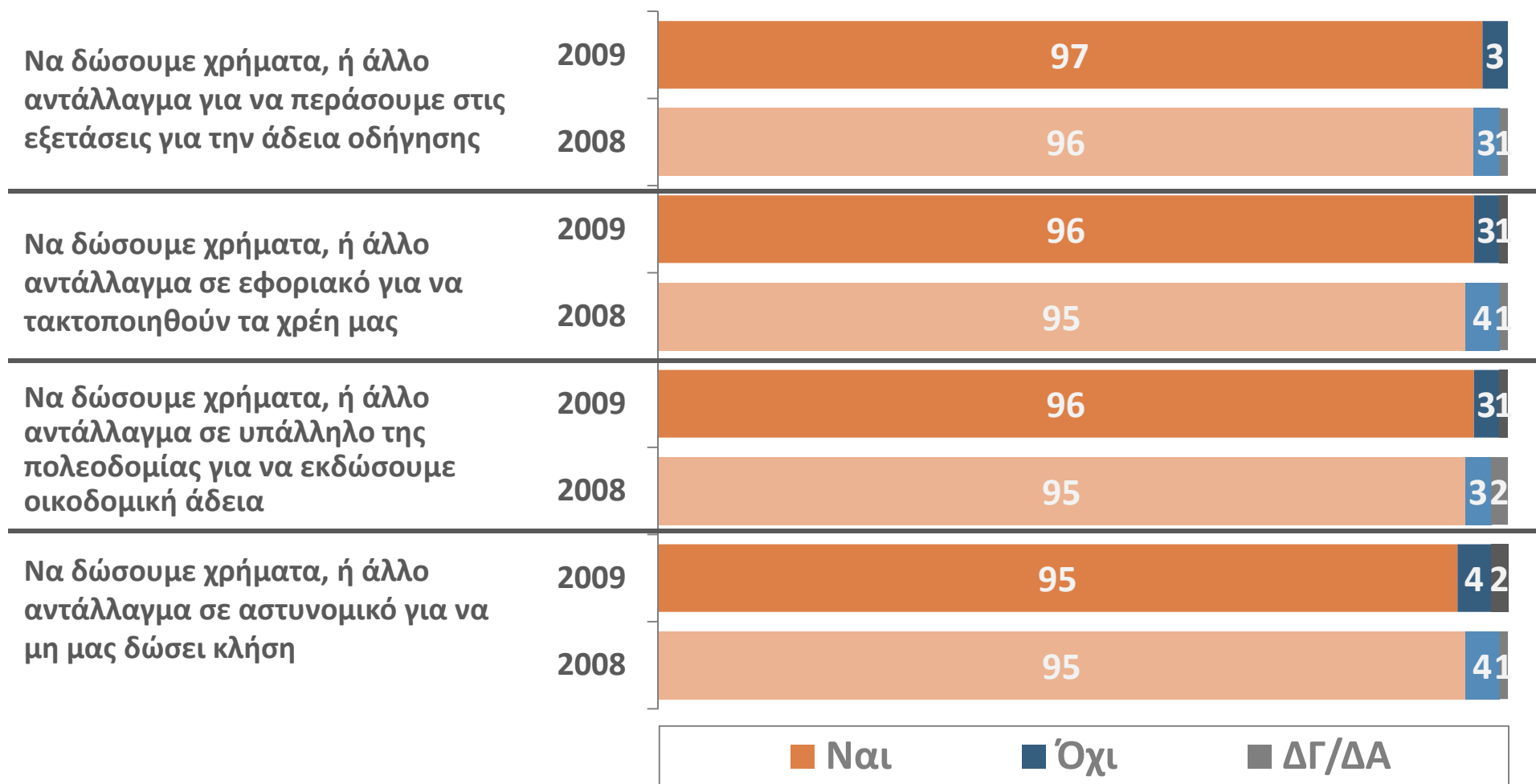
public issue

ΚΛΙΜΑΚΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ - 1

Τα παρακάτω συνηθισμένα πράγματα που μπορεί να κάνουμε όλοι μας τα θεωρείτε πράξη διαφθοράς, ή όχι;

2008: N = 3.045 άτομα

2009: N = 3.048 άτομα

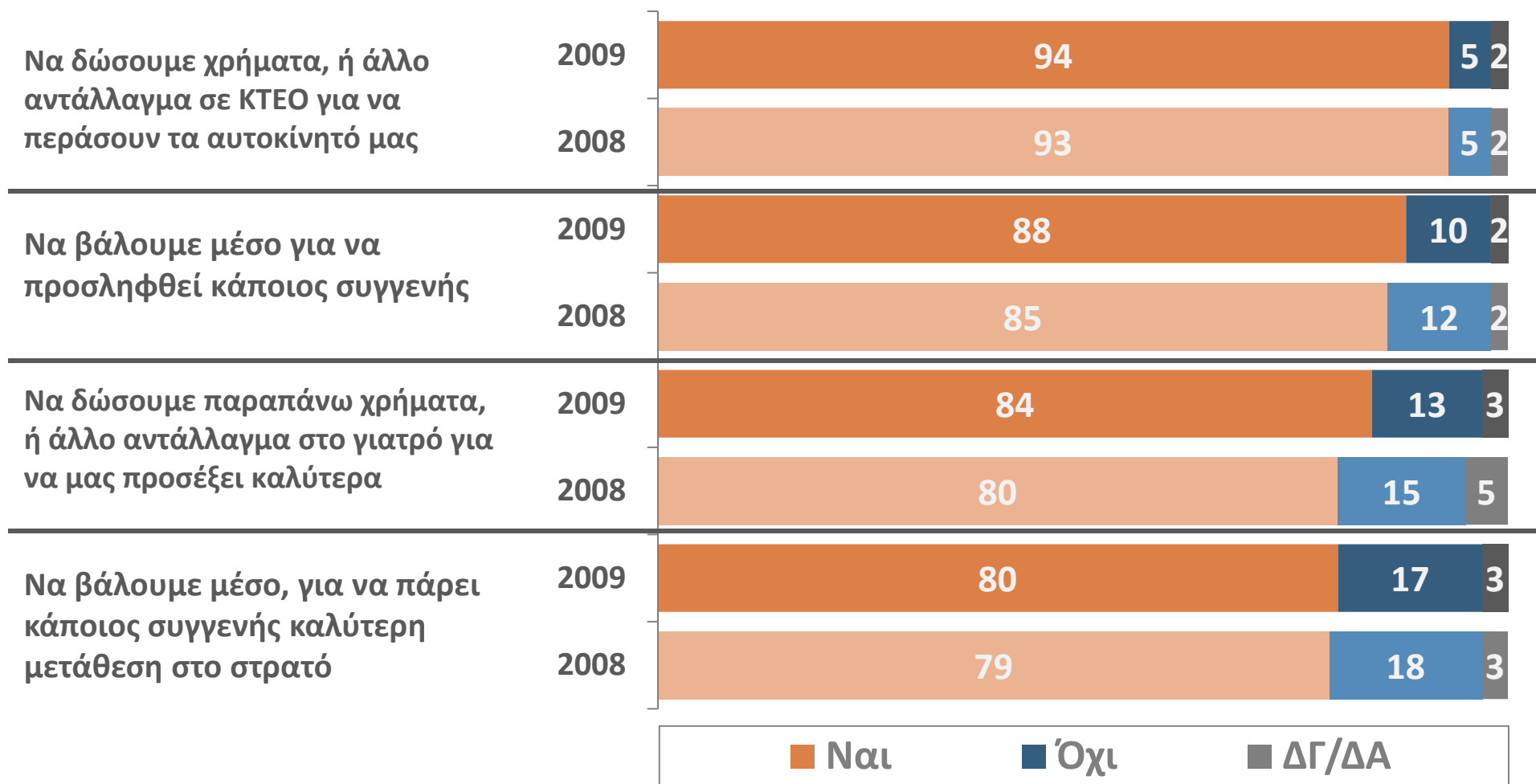

ΚΛΙΜΑΚΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ - 2

Τα παρακάτω συνηθισμένα πράγματα που μπορεί να κάνουμε όλοι μας τα θεωρείτε πράξη διαφθοράς, ή όχι;

2008: N = 3.045 άτομα

2009: N = 3.048 άτομα

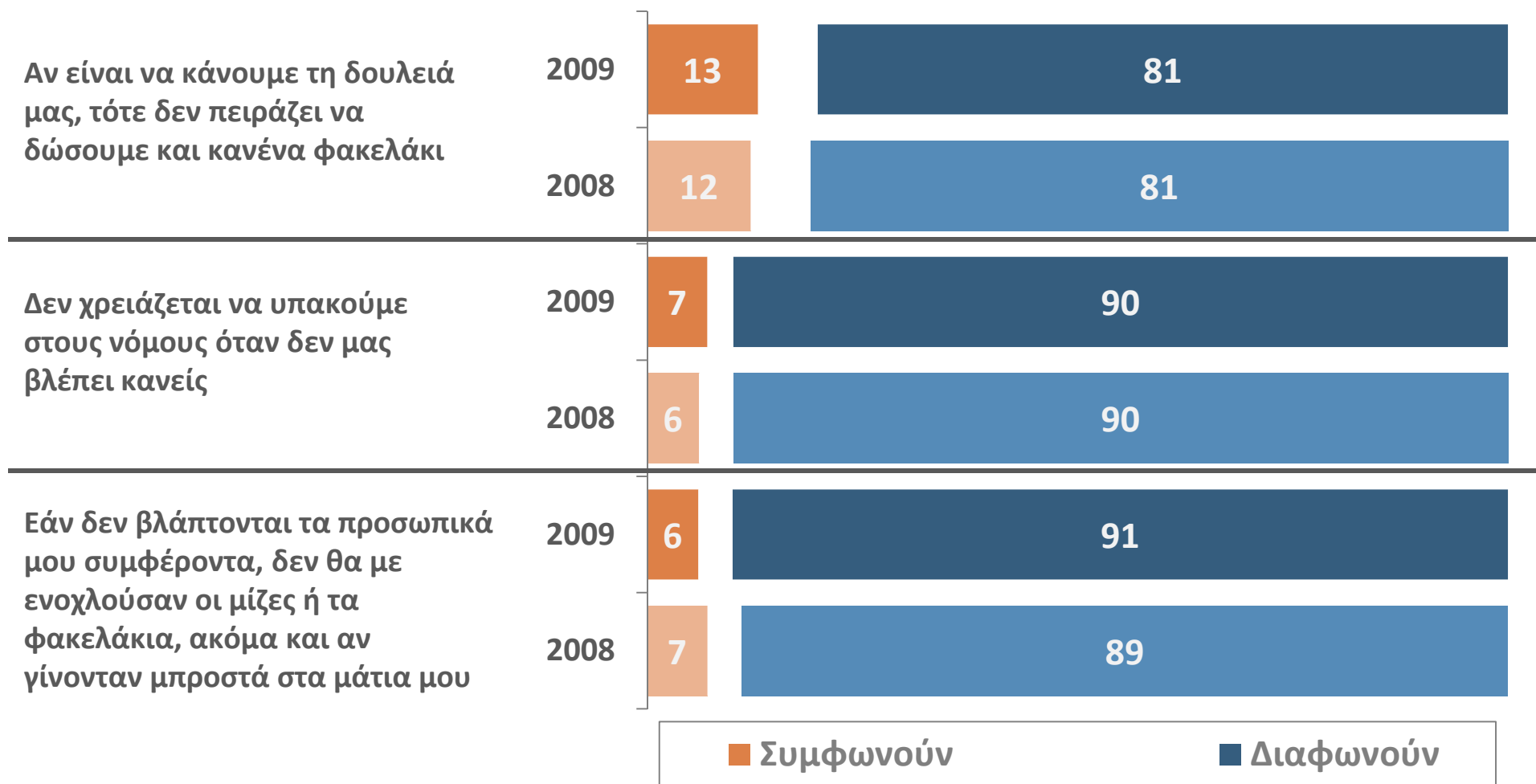

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΟΧΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Συμφωνείτε, ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις που ορισμένοι υποστηρίζουν;

2008: N = 3.060 άτομα

2009: N = 3.074 άτομα

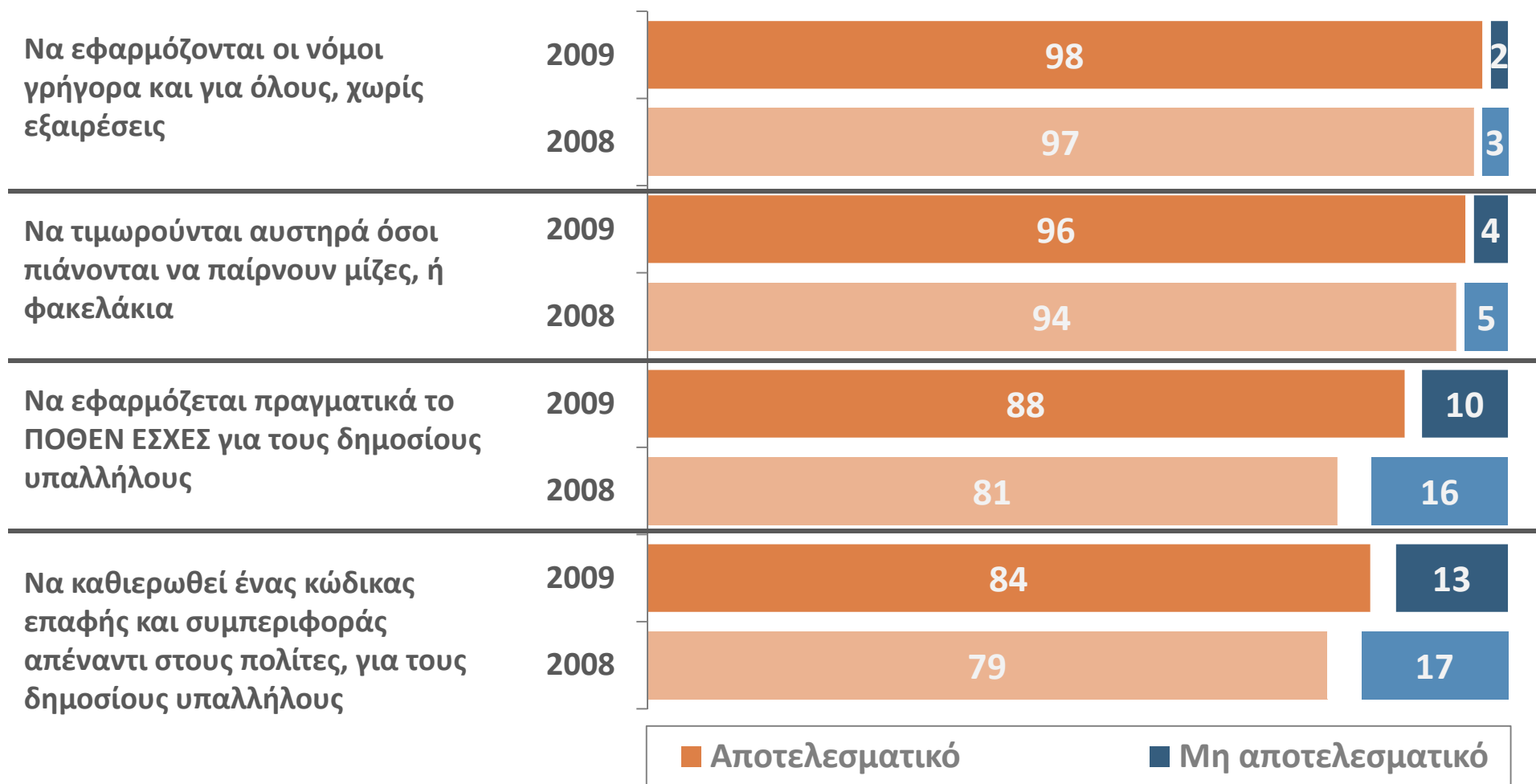

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ -1

Πόσο αποτελεσματικά θεωρείτε τα παρακάτω μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν για να μειωθεί η διαφθορά στη χώρα μας;

2008: N = 3.060 άτομα

2009: N = 3.074 άτομα

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ -2

Πόσο αποτελεσματικά θεωρείτε τα παρακάτω μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν για να μειωθεί η διαφθορά στη χώρα μας;

2008: N = 3.060 άτομα

2009: N = 3.074 άτομα

